

Onderwerp

Advies aan PS over de zienswijze op de ontwerpbegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 van de omgevingsdienst ODWH

Algemene reactie

Uit de ontwerpbegroting 2026 van de ODWH blijkt dat er sprake is van een sluitende begroting met een totale (netto) baat van alle deelnemers van € 23,3 mln. De provincie kan als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling instemmen met vaststelling van de ontwerpbegroting 2026 onder voorbehoud dat de verwerking van het jaarrekeningresultaat 2024 zoals opgenomen in de begroting 2026 overeenkomt met de afspraken zoals vastgelegd in de Nota Planning en Control, op basis van de initieel begrote bijdrage 2024.

De meerjarenraming 2026-2028 kan voor kennisgeving worden aangenomen.

Daarbij kan worden opgemerkt dat in de zienswijze een aantal ondergeschikte (aandachts)punten wordt benoemd om mee te nemen in de definitieve begroting 2026. Deze punten zijn eerder aan de orde gesteld in de provinciale kaderbrief 2026 die eind 2024 aan ODWH is toegezonden.

Provinciale uitgangspunten financieel kader 2026

Provinciale bijdrage

De provinciale bijdrage wordt op basis van de ontwerpbegroting in 2026 door ODWH geraamd op € 3,7 mln. Deze raming is gebaseerd op de structurele en aanvullende werkzaamheden die ODWH eerdere jaren voor de provincie heeft uitgevoerd.

GS adviseren u in de zienswijze aan de ODWH op te nemen dat:

- Met het voorstel van ODWH om de huidige uurtarieven 2025 te verhogen met 2,25% als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling kan worden ingestemd. Dit geldt ook voor het hieraan gekoppelde uurtarief 2026 (€ 116,60) en de geraamde provinciale structurele bijdrage (€ 3,7 mln.);
- Deze verhogingen in 2026 in overeenstemming zijn met het eerder genomen besluit in het AB ODWH van 10 maart 2025. Daarbij kan worden opgemerkt dat in de provinciale kaderbrief 2026 nog was uitgegaan van een verhoging van 2,3% (bijgesteld naar 2,1% na de publicatie van de gewogen index op basis van de CPB raming maart 2025);
- ODWH voorstelt om in 2026 en 2027 een incidentele korting van 6% op de deelnemersbijdragen toe te passen, mede met het oog op het verwachte ravijnjaar. Deze korting wordt deels (3%) gedekt uit het structurele optredende positieve exploitatieresultaat van ongeveer 3% en deels (3%) uit de door ODWH veronderstelde extra planningsruimte. Voor wat betreft de met 2 jaar uitgestelde

(2026) uitkering van het jaarrekeningresultaat 2024 kan worden opgemerkt dat hiermee niet kan worden ingestemd. In de Nota Planning & Control van de ODWH staat aangegeven dat een uitkering over de deelnemers moet plaatsvinden naar evenredigheid op basis van de initieel begrote bijdrage (2024). In de ontwerpbegroting 2026 is dit niet gebeurd. In deze begroting is de verdeling van het jaarrekening resultaat 2024 gebaseerd op de procentuele korting (3%) op de bijdrage 2026. ODWH wordt verzocht om de uitkering van het jaarrekening resultaat 2024 wel in de begroting te verwerken volgens de kaders in de nota Planning & Control en deze als eenmalige korting (bedrag) te verwerken in de provinciale deelnemersbijdrage;

- Het verzoek is aan ODWH om de deelnemers in 2026 regelmatig op de hoogte te houden in welke mate de nog door te voeren efficiencymaatregelen het gewenste structurele effect zullen hebben. En daarmee in het verlengde in welke mate en wanneer aanvullende efficiencymaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect hebben bereikt. Mocht gedurende 2026 blijken dat de kwaliteit van de uitvoering onder druk komt te staan dan is het van belang dat daarover in een zo vroeg mogelijk stadium het gesprek met de (individuele) opdrachtgevers wordt gevoerd;
- Over de aanvullende opdrachten een nader gespecificeerde opdrachtbrief (inhoud en budget) zal worden verstrekt. Op dat moment kunnen aan deze aanvullende opdrachten budgetrechten worden ontleend en komen de gelden beschikbaar;
- De omvang van de weerstandscapaciteit € 1,7 mln. bedraagt tegenover een risicoprofiel van € 0,75 mln., wat resulteert in een weerstandsratio van 2,27. Dit wordt als ruim toereikend beoordeeld.

Opsplitsen van de begroting tussen de BTP/milieuplустаak en plустаak

De provincie Zuid-Holland heeft in eerdere zienswijzen op de begrotingen 2024 en 2025, alsook in de kaderbrief 2026, verzocht om een duidelijke scheiding aan te brengen in de begroting tussen de milieutaak (basistaak/milieuplустаak) en de plustaken, zoals BWT. Deze scheiding is van belang voor transparantie, risicospreiding en een zuivere toerekening van kosten en baten per deelnemer. De primaire milieu(plus) taak mag niet ten kostte gaan van een plустаak zoals BWT. Wij wijzen erop dat ook in het Interbestuurlijk programma VTH deze scheiding wordt gehanteerd, bijvoorbeeld bij de robuustheidscriteria maar ook in de financieringssytematiek.

In de voorliggende begroting is dit onderscheid nog onvoldoende zichtbaar. De provincie verzoekt ODWH nogmaals om per programma de baten, lasten en risico's afzonderlijk te vermelden, zodat het resultaat per taakonderdeel bij de jaarrekening naar rato met de betreffende deelnemers kan worden afgerekend. Wij verzoeken u dit in de eerstkomende begrotingswijziging mee te nemen.

Overige onderwerpen

Tot slot willen we vermelden dat aan de in de provinciale kaderbrief 2026 opgenomen onderwerpen Doorontwikkeling Omgevingsdiensten, IBP-VTH, Omgevingswet, Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en inkopen (MVOI) en Herstructurering Gemeentefonds 2026 naar tevredenheid aandacht is besteed in de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Daarbij kan specifiek voor wat betreft IBP-VTH worden uitgelicht dat de in de kaderbrief genoemde robuustheidcriteria voor onder meer innovatiebudget (1%) ook in financiële zin zijn verwerkt in de begroting 2026.